

Aprendre a ser fidel

Ser fidel a una persona, a un amor, a una vocació, és un camí en el qual s'alternen moments de felicitat amb períodes de obscuritat i dubte.

24/05/2009

Han transcorregut quaranta dies des del naixement de Jesús, i la Sagrada Família es posa en camí per complir la Llei de Moisès: **tot primogènit mascle serà consagrat al Senyor** [1]. La distància de Betlem a Jerusalem no és gaire, però calen unes hores per recórrer-la a cavall;

un cop a la capital jueva, Maria i Josep s'adrecen al Temple. Abans d'entrar, acomplirien amb tota pietat els ritus de purificació; també comprarien, en un dels negocis propers, l'ofrena prescrita als pobres: un parell de tórtoraes o dos colomins. Aleshores, a través de les portes d'Hulda i dels monumentals corredors subterranis per on transitaven els pelegrins, accedirien a la gran esplanada. No és difícil d'imaginar la seva emoció i recolliment mentre s'encaminen cap a l'atri de les dones.

Potser va ser llavors quan se'ls va aproximar un home ancià. Al seu rostre es reflecteix el goig. Simeó saluda amb afecte Maria i Josep, i manifesta l'ansia amb què havia esperat aquest moment: és conscient que els seus dies estan arribant a la seva fi, però sap també –l'hi ha revelat l'Esperit Sant [2] – que no morirà sense haver vist el Redemptor

del món. En veure'ls entrar, Déu li ha fet reconèixer en aquest Nen el Sant de Déu. Amb l'atenció lògica que la tendra edat de Jesús requereix, Simeó l'agafa en braços i eleva commogut la seva oració: **Ara, Senyor, deixa que el teu servent se'n vagi en pau, com li havies promès. Els meus ulls han vist el Salvador, que preparaves per presentar-lo a tots els pobles: llum que es reveli a les nacions, glòria d'Israel, el teu poble [3] .**

Al final de la pregària, Simeó s'adreça especialment a Maria, introduint, en aquell ambient de llum i alegria, un indici d'ombra. Continua parlant de la redempció, però afegeix que Jesús serà **signe de contradicció, a fi que es descobreixin els pensaments de molts cors** , i diu a la Mare de Déu: **a la teva mateixa ànima la traspasarà una espasa [4] .** És la

primera vegada que algú parla d'aquesta manera.

Fins aquesta ocasió, tot -l'anunci de l'arcàngel Gabriel, les revelacions a Josep, les paraules inspirades de la seva cosina Elisabeth i les dels pastors- havia proclamat l'alegria pel naixement de Jesús, Salvador del món. Simeó profetitza que Maria portarà en la seva vida el destí del seu poble, i ocuparà un paper de primer ordre en la salvació. Ella acompanyarà el seu Fill, col·locant-se al centre de la contradicció en què els cors dels homes es manifestaran a favor o en contra de Jesús.

Contemplar: meditar en la fe

Evidentment, la Mare de Déu percep que la profecia de Simeó no desmenteix, sinó que completa tot allò que Déu li ha anat donant a conèixer amb anterioritat. La seva actitud, en aquest moment, serà la mateixa que les pàgines de l'Evangelí

subratllen en altres ocasions: **Maria guardava tot això en el seu cor i ho meditava [5]** . La Mare de Déu rumia els successos que s'esdevenen; *cerca* en ells la voluntat de Déu, aprofundeix en les inquietuds que Jahvé posa en la seva ànima i no cau en la passivitat davant allò que l'envolta. Aquest és el camí, com assenyalava Joan Pau II, per esdevenir lleials amb el Senyor: «Maria va ser fidel primer de tot quan, amb amor, es va posar a cercar el sentit profund del disseny de Déu en Ella i per al món (...). No hi haurà fidelitat si no hagués a l'arrel aquesta ardent, pacient i generosa recerca; si no es trobés en el cor de l'home una pregunta, per a la qual només Déu té resposta, millor dit, només Déu n'és la resposta» [6] .

Aquesta recerca de la voluntat divina porta a Maria a l' *acollida*, a l'acceptació d'allò que descobreix. Maria trobarà al llarg dels seus dies

oportunitats nombroses en què pot dir «que es faci, estic prompta, accepto» [7] . Moments crucials per a la fidelitat, en els quals probablement s'adonaria que no era capaç de comprendre la fondària del disseny de Déu, ni com es portaria a terme; i tanmateix, observant-los atentament apareixerà clar el seu desig que s'acompleixi el voler diví. Són esdeveniments en què Maria accepta el misteri, fent-li lloc en la seva ànima «no amb la resignació d'algú que capitula enfront d'un enigma, a un absurd, sinó més aviat amb la disponibilitat de qui s'obre per ser habitat per quelcom –per Algú!– més gran que el propi cor» [8] .

Sota l'esguard atent de la Mare de Déu, **Jesús es feia gran, avançava en enteniment i tenia el favor de Déu i dels homes** [9] ; quan van arribar els anys de la vida pública del Senyor, s'adonaria com s'anava

realitzant la profecia de Simeó:
Aquest infant serà motiu que a Israel molts caiguin i molts d'altres s'aixequin; serà una senyera combatuda [10] . Van ser anys en què la fidelitat de Maria es va expressar en el «viure d'acord amb allò que es creu. Ajustar la pròpia vida al fi de la pròpia adhesió. Acceptar incompressions, persecucions abans que permetre ruptures entre allò que es viu i que es creu»; anys de manifestar d'una i mil maneres l'amor i lleialtat envers Jesús; anys, en definitiva, de *coherència* : «el nucli més íntim de la fidelitat». Però tota fidelitat –com li és propi– «ha de passar per la prova més exigent: la de la durada», és a dir, la de la *constància* . «És fàcil ser coherent per un dia o alguns dies. Difícil i important és ser-ho tota la vida. És fàcil ser coherent en l'hora de l'exaltació, difícil ser-ho en l'hora de la tribulació. I només pot

anomenar-se fidelitat una coherència que es perllonga tota la vida» [11] .

Així ho va fer la Mare de Déu: lleial sempre, i mes en l'hora de la tribulació. En el tràngol suprem de la Creu hi és, acompanyada d'un grup reduït de dones i de l'apòstol Joan. La terra s'ha cobert de tenebres. Jesús, clavat en la fusta, amb un immens dolor físic i moral, crida al cel una oració que uneix patiment personal i seguretat radical en el Pare: ***Elí, Elí, lamma sabachtani?*** —que vol dir: «***Déu meu, Déu meu, per què m'heu abandonat ?***» [12] . Així comença el Salm 22, que culmina en un acte de confiança: **Ho tindran present i tornaran al Senyor tots els països de la terra, es prosternarà davant seu gent de totes les nacions** [13] .

Quins serien els pensaments de la nostra Mare en sentir el crit del seu Fill? Força anys havia rumiat què esperava el Senyor d'Ella; ara, veient

el Fill a la Creu, abandonat per gairebé tothom, la Mare de Déu tindria presents les paraules de Simeó: una espasa traspassava les seves entranyes. Patiria de manera singular la injustícia que s'estava consumant; i tanmateix, a la foscor de la Creu, la fe li posaria a la vista la realitat del Misteri: s'estava duent a terme el rescat de tots els homes, de cada home.

Les paraules de Jesús, curulles de confiança, li farien entendre amb llums noves que la pròpia aflicció l'associava mes íntimament a la Redempció. Des de l'alt del patíbul, en el moment mateix de la seva mort, Jesús creua l'esguard amb la Mare. La troba al seu costat, en unió d'intencions i de sacrifici. I així, «el *fiat* de Maria en l'Anunciació troba la plenitud en el *fiat* silenciós que repeteix al peu de la Creu. Ser fidel és no trair en les tenebres allò que és va acceptar en públic» [14]. Amb la

correspondència diària, la Mare de Déu s'havia preparat per a aquest instant. Sabia que, amb el lliurament incondicional el dia de l'Anunciació, també havia abraçat, d'alguna manera, aquests esdeveniments en què ara participa amb llibertat interior plena: «el seu dolor forma un tot amb el del seu Fill. És un dolor curull de fe i d'amor. La Mare de Déu en el Calvari participa en la força salvífica del dolor de Crist, unint el seu *fiat*, el seu *sí*, al del Fill» [15].
Maria roman fidel, i *ofereix al seu Fill un bàlsam de tendresa, d'unió, de fidelitat; un sí a la voluntat divina* [16]; i sota la protecció d'aquesta fidelitat, el Senyor col·loca sant Joan i, amb ell, l'Església de tots els temps: **aquí tens la teva mare** [17].

Fidelitat: respondre des de la fe

Fidelitat: resposta, acollida, coherència, constància... La vida de Maria apareix com una resposta de

fe davant les mes variades situacions. Tal resposta és possible perquè és commovia en rebre els missatges de Déu, i els rumiava. Així ho fa entendre el mateix Senyor quan, davant l'elogi d'aquella dona entusiasta, precisa el motiu veritable pel qual la seva Mare mereix ésser lloada: **Més aviat sortosos els qui escolten la paraula de Déu i la guarden!** [18] . És una de les lliçons més importants que cal aprendre de Maria: la fidelitat no s'improvisa, és conrea dia a dia; hom no aprèn espontàniament a ésser fidel. Cert és que la virtut de la fidelitat és una disposició que neix del ferm propòsit de correspondre a la pròpia vocació, i que prepara per acollir el projecte de Déu; però tal decisió requereix de cadascú ser constantment coherent.

La perseverança que demana la fidelitat no és, en absolut, inèrcia o monotonia. La vida és desenvolupa en una successió contínua

d'impressions, pensaments i actes; la nostra intel·ligència, voluntat i afectivitat canvien constantment de continguts, i l'experiència mostra que no podem concentrar totes les potències en un únic objecte durant llarg temps. Per això, no cal parlar d'unitat de vida si hom no s'adona que, per sobre de qualsevol canvi, l'home té el poder de meditar i valorar quins són els episodis decisius de la seva biografia, i jerarquitzar-los, per ser coherent amb la trajectòria de vida que ha elegit. En cas contrari, només podrà concentrar-se en les experiències del moment i acabarà en la superficialitat i en la inconstància. Com sant Pau diu, **«Tot m'és permès.» Però sapigheu que no tot convé. «Tot m'és permès», però jo no m'he de deixar dominar per res [19].**

El cristià esbrina els esdeveniments clau a la llum de la fe; a través d'ella

avalua quins són genuïnament significatius, acollint el missatge que porten i deixant que es converteixin en punts de referència per a les seves accions. Els fets o les situacions no són valorades per la seva *actualitat*, sinó per la seva *qualitat*. La persona fidel és guia pel significat *autèntic* que un esdeveniment ha tingut en la seva vida; de manera que les realitats veritablement fonamentals –per exemple l’amor de Déu, la filiació divina, la certesa de la vocació, la proximitat de Crist en els sacraments– són reconegudes, en la biografia pròpia, com realment efectives, capaces de guiar la conducta i esdevenir font d’actituds fermes. Convé tenir present allò que recordava sant Josepmaria Escrivà: ***només la lleugeresa insubstancial canvia capritxosament l’objecte dels seus amors*** [20]. En una altra ocasió desenvolupava amb més detall aquesta mateixa idea, inspirant-se en l’estel que va guiar els

Reis d'Orient: *Si primer és la vocació, si l'estel lluu abans, per orientar-nos en el nostre camí d'amor de Déu, no és lògic dubtar quan, algun cop, se'ns amaga. Això passa en determinats moments de la nostra vida interior, gairebé sempre per culpa nostra, com ocorregué en el viatge dels Reis Mags: que l'estel desapareix. Ja coneixem la resplendor divina de la nostra vocació, estem persuadits del seu caràcter definitiu, però potser la polseguera que alcem tot caminant —les nostres misèries— formen un núvol opac, que priva el pas de la llum [21] .*

Quan ens ocorre quelcom així, hem de *recordar* aquests moments decisius de la nostra vida, en els quals hem vist el que Déu ens demanava i hem pres decisions generoses que ens comprometen.

D'aquesta manera, la *memòria* exerceix un paper de capital importància en la fidelitat, perquè evoca les *magnalia Dei*, les coses grans que Déu ha fet en la vida de cadascú; i la història personal és converteix en lloc de diàleg amb el Senyor: és un al·licient més per ser coherents, fidels. Sant Josepmaria Escrivà veu en aquesta virtut la realització pràctica del compromís cabdal de la llibertat humana, que aspira als dons més alts; una llibertat que es lliura amb esplendidesa i discerniment ple: en definitiva, l'amor i no la inèrcia és qui ens duu a ésser fidels al compromís. Hom ho aprecia així en la vida de Maria o en la història del poble d'Israel: **Israel, poble de Jacob, recorda que tu ets el meu servent. Jo et vaig formar perquè em servissis i no t'oblidaré mai, Israel. He fos com un núvol la teva infidelitat, he desfet com la boira els teus pecats. Torna a mi, que jo t'allibero.** » [22]. Recordar la

bondat del Senyor –en el cosmos i en cada persona– mou a la lleialtat.

Sobre aquest fonament, les llums i gràcies que Déu deixa en la nostra ànima –quan rebem els sagraments, en l'oració, en els mitjans de formació, però també en les nostres relacions personals o en la feina– ofereixen solucions i aplicacions concretes per ésser fidels en la vida corrent: llampades amb què l'ànima afina en la pietat i millora en la fraternitat; que impulsen la tasca apostòlica i fan que s'exerceixi amb il·lusió i esperit de servei el treball professional. Essent dòcils als pensaments, decisions i afectes que l'Esperit Sant suscita dins nosaltres, anem creixent en fidelitat i col·laborem –fins i tot sense percebre-ho– en la realització dels plans divins.

Com de fecunda és la fe que interioritza els successos de la pròpia

biografia! L'home descobreix amb llums noves que no és sol: tots depenem de la gràcia de Déu i dels altres; i la vocació cristiana ens posa davant la responsabilitat de portar molts al seu amor. Davant situacions que poden resultar més difícils o el sentit de les quals hom no arriba a comprendre –relacions familiars complicades, manca de salut, període d'aridesa interior, dificultats en la feina–, l'home hi cerca i acull la voluntat del Senyor: **si acceptem de Déu els béns, com no acceptarem també els mals?** [23], diu la Saviesa divina per boca del sant Job.

Llavors hom no considera les temptacions com quelcom aïllat o incompatible amb les mocions o decisions que és van reconèixer com inspirades per Déu en el passat: més aviat entren en el pla diví de salvació.

J.J. Marcos

[1] Lc 2, 23.

[2] Cf. Lc 2, 26.

[3] Lc 2, 29-32.

[4] Cf. Lc 2, 34-35.

[5] Lc 2, 19; cf. Lc 2, 51.

[6] Joan Pau II, *Homilia a la Catedral Metropolitana de Ciutat de Mèxic*, 26-I-1979 .

[7] *Ibíd* .

[8] *Ibíd* .

[9] Lc 2, 52.

[10] Lc 2, 34.

[11] Joan Pau II, *Homilia a la Catedral Metropolitana de Ciutat de Mèxic*, 26-I-1979 .

[12] Mc 15, 34.

[13] *Sal 22 (21), 28.*

[14] *Joan Pau II, Homilia a la Catedral Metropolitana de Ciutat de Mèxic, 26-I-1979.*

[15] *Benet XVI, Discurs de l'Àngelus, 17-IX-2006 .*

[16] *Josepmaria Escrivà, Viacrucis , IV estació .*

[17] *Jo 19, 27.*

[18] *Lc 11, 28.*

[19] *1Co 6, 12.*

[20] *Josepmaria Escrivà, És Crist que passa , n. 75.*

[21] *Josepmaria Escrivà, És Crist que passa , n. 34.*

[22] *Is 44, 21-22.*

[23] *Jb 2, 10.*

.....

pdf | document generat
automatiquement des de [https://
opusdei.org/ca/article/aprendre-a-ser-
fidel/](https://opusdei.org/ca/article/aprendre-a-ser-fidel/) (14/04/2025)